

Figurdikt (=kalligram)

Et figurdikt er et sett med ord som danner en figur om hva diktet handler om. Diktet skaper på den måten et visuelt bilde og en visuell poesi. Vanskelighetsgrad til denne aktiviteten vil henge sammen med tema man velger å visualisere.

Dette er et metodiske tips hentet fra Skriveverkstedet, et heftet utarbeidet av Fremmedspråksenteret, det nasjonale senteret for engelsk og fremmedspråk i opplæringen: [Jobbe med bilder – Fremmedspråksenteret – Høgskolen i Østfold](#)

Tidsbruk

45 – 60 minutter

Forslag til gjennomføring

- Lærer og elever velger sammen et tema for figurdiktet. Temaet bør være kjent for elevene slik at de kan bruke et ordforråd som de behersker (musikk, sport, vennskap m.m.).
- Elevene skal så skrive et dikt eller en tekst om tema samtidig som de gir innholdet en relevant visuell støtte. Det vil si at diktet skal representere en figur eller et bilde som er i tråd med det utvalgte temaet.

Man kan lage figurdikt med ord eller uttrykk man assosierer til temaet, eller ta utgangspunkt i kjente sitater, dikt eller sangtekst.

💡 Visste du at 💡

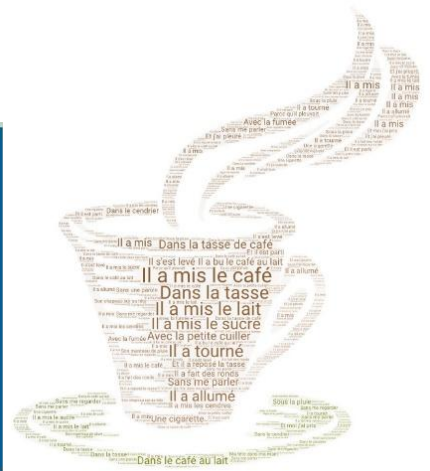
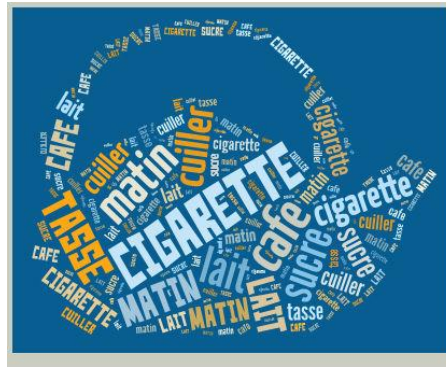
Opprinnelsen til **calligramme** – eller **kalligram** på norsk – stammer fra den franske poeten **Guillaume Apollinaire** (1880–1918). Han lanserte begrepet i 1918 som en sammentrekning av ordene *calligraphie* (kalligrafi) og *idéogramme* (ideogram). Et kalligram er et dikt der typografien og formen på teksten danner en visuell figur, og dermed kombinerer bilde og poesi. Ordenes plassering på siden kunne formidle mening like sterkt som selve innholdet. Dette regnes som en tidlig form for konkret poesi eller visuell poesi.

Eksempel med utgangspunkt i Jacques Préverts dikt: *Déjeuner du matin*

*Il a mis le café
Dans la tasse
Il a mis le lait
Dans la tasse de café
Il a mis le sucre
Dans le café au lait
Avec la petite cuillère
Il a tourné
Il a bu le café au lait
Et il a reposé la tasse
Sans me parler*

*Il a allumé
Une cigarette
Il a fait des ronds
Avec la fumée
Il a mis les cendres
Dans le cendrier
Sans me parler
Sans me regarder
Il s'est levé
Il a mis
Son chapeau sur sa tête*

*Il a mis son manteau de
pluie
Parce qu'il pleuvait
Et il est parti
Sous la pluie
Sans une parole
Sans me regarder
Et moi j'ai pris
Ma tête dans ma main
Et j'ai pleuré*

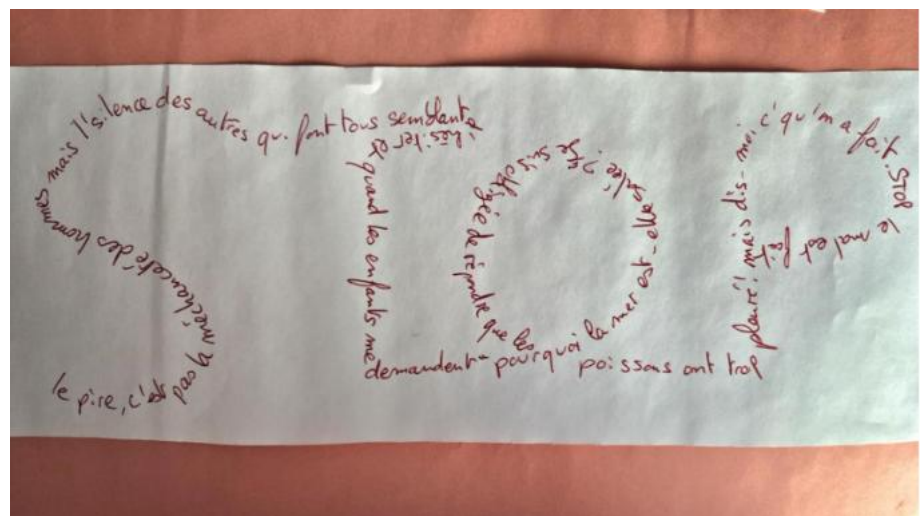

<https://www.wordclouds.com/>

<https://wordart.com/create>

Eksempel om bærekraft, med utgangspunkt i sangen *Le pire de Gim's*:

*Stop
Et en effet, le mal est fait
Mais stop (Stop, stop)
Car en effet, le mal est fait
Le pire, c'est pas la
méchanceté des hommes
Mais l'silence des autres qui
font tous semblant d'hésiter
Et quand les enfants me
demandent : « Pourquoi la
mer est-elle salée ? »
Je suis obligé de répondre
que les poissons ont trop
pleuré*

Lykke til !